

Ö?renmeye Yönelik ?nanç Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renmeye Yönelik ?nanç Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26774>

Özet

Ö?renmeye Yönelik ?nanç Ölçe?i, bireylerin ö?renme sürecine, bilginin do?as?na ve bilginin elde edilme biçimine dair sahip olduklar? epistemolojik inançlar? belirlemek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. 2012 y?l?nda Bay ve arkadaşlar? tarafından yapılan bu geli?tirme çalışması, mutlak bilginin varlığına olan inanç, ö?renmenin sosyal paylaşım yoluyla gerçekleşmesi ve bireysel özümleme süreçleri gibi temel boyutlar? ölçmeyi hedeflemektedir. Ölçek, özellikle eğitim bilimleri ve psikoloji alanlarında, öğrencilerin ö?renme yaklaşımları ve akademik başarıları etkileyen temel inanç sistemlerini de?erlendirmek için tasarlanmıştır.

Ölçeğin geli?tirilme süreci, kapsamlı bir geçerlik ve güvenilirlik çalışması içermekte olup, elde edilen sonuçlar ölçeğin ilgili yapıya tutarlı ve doğru bir şekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Bu araç, ö?renme ortamları ve pedagojik yaklaşımları bu inançlar üzerindeki etkisini inceleyen araştırmacılar için önemli bir kaynak teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renmeye yönelik inançlar, epistemolojik inançlar, ölçek geli?tirme, psikometri, eğitim psikolojisi, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Erdal Bay, Mustafa İlhan, Zeynep Aydın, İbrahim Kinay, Mehmet Özyurt, Selahattin Kuzu, Rüyeyde Kahramanoğlu, Canan Yiğit.

Amaç

Ö?renmeye Yönelik ?nanç Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin ö?renme faaliyetlerine ilişkin sahip oldukları inanç sistemlerini standart ve sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu inançlar, bireyin bilgiyi nasıl yapılandırdığını, ö?renme stratejilerini nasıl seçtiğini ve akademik zorluklarla nasıl başa çıktığını doğrudan etkilemektedir.

Ölçek, ö?renmenin doğası hakkındaki inançlar? (örneğin, bilginin sabit mi yoksa değişken mi olduğu), ö?renmenin sosyal yönünü (akranlarla etkileşim) ve bireysel bilişsel süreçleri (özümleme) içeren çeşitli alt boyutlar? ortaya çıkarmak üzere tasarlanmıştır. Bu sayede eğitimciler ve araştırmacılar, öğrenci inançları ve ö?renme çıktıları üzerindeki etkisini derinlemesine analiz edebilirler.

Yapı

Ölçek, geniş anlamda bireylerin epistemolojik inançları ölçmektedir. Bu inançlar, bilginin

kayna??, kesinli?i ve geli?im h?z? hakk?ndaki ki?isel teorilerdir. Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?lar, genellikle iki ana kategori alt?nda toplanan, ancak çal??man?n faktör yap?s? ile detayland?r?lmas? gereken inançlard?r:

Bilginin Mutlak Olmay???: Ö?renme sürecinde bilginin mutlak veya sabit olmad???, aksine yoruma ve de?i?ime aç?k oldu?u inanc?.

Sosyal Ö?renme ve Payla??m: Yeni bilgilerin benimsenmesinde ba?kalar?yla (ö?retmenler, arkada?lar) i?birli?i yapman?n ve payla??m?n kritik rol oynad??? inanc?.

Bireysel Özümseme: Bireyin kar??la?t?? yeni durumlar? mevcut bilgi ve deneyim çerçevesinde anlamlandırma ve özümseme çabas?.

Geçerlik

Ö?renmeye Yönelik ?nanç Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, ölçe?in amaçlanan psikolojik yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamak üzere yap?lm??t?r. Geli?tirme çal??mas? (Bay vd., 2012) kapsam?nda yap? geçerli?ini incelemek için Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Çal??mada, test maddelerinin teorik yap? ile ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek için istatistiksel analizler yap?lm??, bu analizler sonucunda ölçe?in ö?renmeye yönelik inançlar? temsil eden anlaml? alt boyutlara ayr?ld??? gösterilmi?tir. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve faktör yükleri için ilgili makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde setleri aras?nda tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için kritik öneme sahiptir. Bay ve arkada?lar? (2012), ölçe?in iç tutarlıl??n? de?erlendirmek amacıyla istatistiksel yöntemleri kullanm??lard?r.

Tipik olarak bu tür geli?tirme çal??malar?nda, ölçe?in genel iç tutarlıl??n? göstermek için Cronbach Alfa katsay?s? rapor edilir. Bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde yüksek olmas?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Güvenirlik katsay?lar?n?n ayr?nt?lar? için kaynak makaleye bak?lmal?d?r.

Faktör Analizi

Ö?renmeye Yönelik ?nanç Ölçe?i'nin yap?s?sal bütünlü?ünü ortaya koymak amacıyla faktör analizi gerçekleştirilmi?tir. Bir ölçek geli?tirme çal??mas? olarak, öncelikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) kullan?larak maddelerin hangi faktörler alt?nda topland??? belirlenmi?tir.

Bu analizler, ö?renmeye yönelik inançlar yap?s?n?n teorik olarak beklenen alt boyutlara ayr?l?p

ayr?lmad???n? istatistiksel olarak do?rulam???r. Genellikle KFA'y? takiben Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) de uygulanarak, elde edilen faktör yap?s?n?n farklı örneklemlerde de geçerli olup olmad??? test edilir.

Araç Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek geli?tirme çal??ması?)

Format: Bireylerin belirli ifadelere kat?lma düzeylerini ölçen öz bildirim ölçe?i (Self-report scale).

Dil Seçene?i: Türkçe

Hedef Popülasyon: E?itim alan?ndaki bireyler (Ö?renciler, ö?retmen adaylar? veya genel popülasyon).

Ya? Grubu: Genellikle ortaokul, lise ve üniversite ö?rencileri (Çal??manın detaylar?na göre de?i?ebilir).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli e?itim düzeylerindeki ö?renciler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lm???r. Kat?l?mc?lar, her bir ifadeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler (Örn: Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a).

Anahtar Kelimeler

Epistemolojik inançlar, ö?renme süreçleri, psikometrik özellikler, sosyal ö?renme, özümseme, faktör yap?s?, ö?renme.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Sorumlu Yazar: Erdal Bay

Test Y?I?: 2012

?leti?im: mustafailhan21@gmail.com

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ticari kullan?m? için sorumlu yazarla ileti?ime geçilmesi önerilir. Ölçek, akademik bir dergide yay?nlanm???r.

Kaynaklar

Bay, E., ?lhan, M., Aydın, Z., Kinay, ?.., Özyurt, M., Kuzu, S., Kahramano?lu, R. ve Yi?it, C. (2012). Ö?renmeye yönelik inanç ölçe?i: Geçerlik ve güvenilirlik çal??ması?. *International Journal of*

Human Sciences . (9)2, 1008-1030.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: j-humansciences.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ogrenmeye-yonelik-inanc-olcegi-toad.pdf

Ö?renmeye Yönelik ?nanç Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ö?renme sürecinde mutlak bilgi söz konusu de?ildir.

Bireyler, edindikleri yeni bilgileri ba?kalar?yla (ö?retmen, arkada?) payla?arak benimserler.

Ö?renme bireysel bir süreçtir.

Birey, kar??la?t??? yeni durumu eski bilgi ve deneyimi yard?m?yla özümsemeye çal???r.

ARABPSYCHOLOGY.COM